

El Cercle d'Economia, conjuntament amb CaixaBank Research, us ofereix cada mes una breu anàlisi de la situació econòmica global.

Les claus econòmiques del mes

Octubre 2020

Diferències entre països

Oriol Aspachs, Director d'Estudis de CaixaBank Research i Secretari Tècnic de la Junta Directiva del Cercle d'Economia

“A curt termini és imprescindible posar tots els esforços en millorar la gestió preventiva de la pandèmia. Aquesta és, sense cap dubte, no només la millor política sanitària a seguir. També és la millor política econòmica.”

El virus no distingeix entre persones ni països i, per tant, la pandèmia està sent global, i la recessió econòmica també. No obstant això, **hi ha diferències notables entre països, tant en el front sanitari com en l'econòmic**. Els que estan sent capaços de gestionar millor la pandèmia mostren una recuperació econòmica més vigorosa.

A nivell global, **destaca la bona evolució de la Xina**, que de moment ha contingut la pandèmia sense haver d'aplicar mesures molt restrictives a la mobilitat. Això ha permès una notable recuperació de l'activitat, i les vendes al detall, la producció industrial i les exportacions ja presenten taxes de creixement positives en termes interanuals.

En canvi, **els països desenvolupats estan tenint més dificultats per contenir la pandèmia**. De fet, molts d'ells s'estan endinsant en una segona onada d'infeccions, cosa que ha obligat a introduir noves restriccions a la mobilitat.

Encara és aviat per valorar l'impacte de les noves mesures, però **alguns indicadors** de confiança empresarial, com els índexs PMI europeus, **ja apunten una frenada del ritme de recuperació**. L'estat d'ànim en els mercats financers també ha virat amb la nova onada de contagis. L'aversion al risc va tornar a treure el cap durant el mes de setembre, la demanda d'actius refugi va augmentar i les pèrdues es van imposar en els actius més sensibles al cicle econòmic, com les borses o les matèries primeres.

Però entre els països desenvolupats, les diferències també són notables.

Alemanya és un dels que millor està trampejant la crisi. Està sent capaç de contenir la segona onada sense haver d'aplicar mesures excessivament restrictives, i això s'està traduint en un menor deteriorament de l'economia, i en una recuperació també més ràpida. En la banda oposada, **l'economia espanyola és de les que més està patint**. Durant el mes de setembre, destaca el canvi de tendència que mostren les dades internes de CaixaBank sobre la despesa realitzada amb targetes.

Confiam que les mesures de contenció evitaran que ens tornem a endinsar en una situació com la viscuda la primavera passada. Però la situació d'elevada incertesa en la que previsiblement ens mantindrem, sumada a les restriccions a la mobilitat que s'hauran d'anar prenent en les regions en què es produeixin els rebrots, limitaran notablement la capacitat de recuperació de l'activitat econòmica en els pròxims mesos. Així, **per a finals d'aquest any preveiem que el PIB encara es mantindrà 6,1 p.p. per sota del nivell previ a la crisi a l'eurozona i 11,2 p.p. a Espanya.**

Més enllà de millorar la gestió preventiva de la pandèmia, cosa per a la qual, clarament, hi ha marge en molts països, no serà fins que puguem fer test ràpids i fiables de forma massiva i recurrent i, en última instància, fins que tinguem una vacuna efectiva, que el ritme de recuperació es podrà accelerar de forma notable. Esperem que aquests catalitzadors s'activin l'any que ve i, per tant, el nostre escenari de previsions incorpora **un rebot molt notable i generalitzat de l'activitat econòmica el 2021. Amb taxes de creixement que van des del 5,1% dels EUA , al 6,6% de l'eurozona i el 8,6% d'Espanya.**

Aquestes xifres són molt destacables, però no seran suficients per a situar l'activitat econòmica en els nivells previs a la crisi. El llarg període de temps que l'economia haurà hagut de viure sota la pressió del virus acabarà deixant cicatrius. Moltes empreses hauran de baixar la persiana de forma definitiva malgrat els múltiples programes d'ajut que s'han posat en marxa, i moltes persones acabaran perdent l'ocupació.

En aquest context, **a curt termini és imprescindible posar tots els esforços en millorar la gestió preventiva de la pandèmia. Aquesta és, sense cap dubte, no només la millor política sanitària a seguir. També és la millor política econòmica.** Ambdues polítiques han d'anar de la mà, no hi ha un *trade off* entre elles.

En paral·lel, les eines de política econòmica tradicionals han d'estar a ple rendiment. Des del flanc monetari, la Fed ja ha deixat clar que, sota el nou mandat, les condicions financeres es mantindran molt acomodaticies durant més temps del que esperàvem. I el BCE, tot i que han augmentat novament les diferències d'opinions dins del seu consell de govern, confiem que en els pròxims mesos anunciarà una ampliació de les mesures de suport.

En relació a la política fiscal, hi ha un ampli consens en què s'ha d'actuar de forma contundent. No obstant això, per tal que aquesta voluntat es tradueixi en una actuació efectiva és imprescindible que **es produeixin consensos polítics amplis**, cosa que s'ha tornat més difícil en els països afectats per la fragmentació política. La urgència del moment, però, exigeix un esforç addicional. **De l'èxit d'aquesta empresa dependrà, en gran mesura, que les diferències entre països es redueixin, o no.**

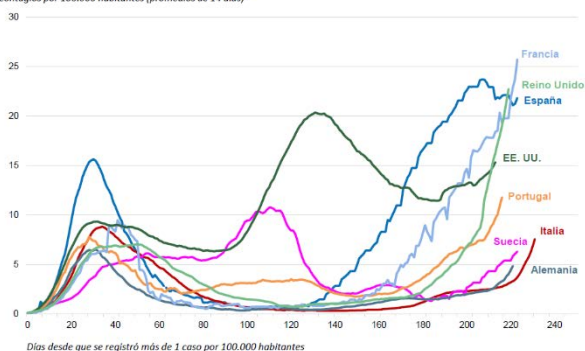
Oriol Aspachs
Octubre 2020

Amb la col·laboració de:

Casos diarios de COVID-19 desde que se registró 1 caso por 100.000 habitantes

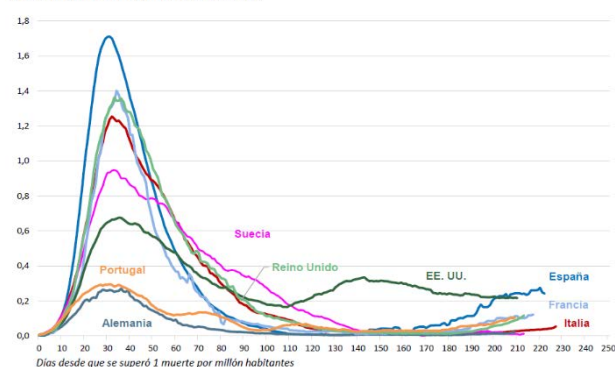
Contagios por 100.000 habitantes (promedios de 14 días)

Nota: Datos disponibles hasta el 15 de octubre de 2020.
Fuente: CaixaBank Research, a partir de Johns Hopkins CSSE, UN World Population Prospects.

Muertes diarias a causa de COVID-19 por 100.000 habitantes

Muertes por 100.000 habitantes (promedios de 14 días)

Nota: Datos disponibles hasta el 15 de octubre de 2020.
Fuente: CaixaBank Research, a partir de Johns Hopkins CSSE, UN World Population Prospects.

Casos de COVID-19 confirmados (PCR) en las Comunidades Autónomas

	Incidencia acumulada* en 14 días		% PCR positivos en 7 días		% ocupación hospitalaria por pacientes COVID		% camas UCI ocupadas por pacientes COVID	
	15-oct	08-oct	15-oct	08-oct	15-oct	08-oct	15-oct	08-oct
Andalucía	206	174	13%	10%	9%	7%	13%	11%
Aragón	434	321	15%	12%	12%	10%	34%	24%
Asturias	195	133	5%	4%	7%	3%	11%	9%
Baleares	121	123	6%	6%	6%	7%	15%	15%
Canarias	80	96	4%	5%	5%	6%	14%	14%
Cantabria	118	114	5%	6%	3%	3%	10%	8%
Castilla La Mancha	334	369	16%	13%	14%	13%	23%	25%
Castilla y León	418	375	17%	14%	15%	13%	32%	29%
Cataluña	272	195	9%	7%	7%	6%	21%	17%
C. Valenciana	107	104	10%	7%	6%	4%	9%	7%
Extremadura	250	228	13%	11%	6%	5%	14%	11%
Galicia	140	108	6%	4%	3%	3%	6%	5%
Madrid	451	564	16%	19%	20%	22%	37%	41%
Murcia	335	362	14%	13%	9%	10%	18%	17%
Navarra	811	656	15%	10%	12%	10%	27%	19%
País Vasco	277	237	6%	5%	11%	10%	18%	18%
La Rioja	431	395	13%	7%	12%	9%	33%	25%
España	270	257	11%	10%	10%	9%	19%	18%

Notas: Datos actualizados el 15 de octubre de 2020. (*) Contagios por 100.000 habitantes acumulados en 14 días.
Fuente: CaixaBank Research, a partir de datos del Ministerio de Sanidad.

Fallecidos por COVID-19 en las Comunidades Autónomas

	Fallecidos				Fallecidos por millón de habitantes					
	Totales	Últimos 7 días*	Semana anterior	Hace 2 semanas	Máximo mar.-abr.**	Totales	últimos 7 días*	semana anterior	Hace 2 semanas	Máximo mar.-abr.**
Andalucía	2.018	70	101	97	329	240	8	12	12	39
Aragón	1.485	34	51	44	208	1.126	26	39	33	158
Asturias	364	13	2	7	66	356	13	2	7	65
Baleares	325	9	7	11	50	283	8	6	10	43
Canarias	250	8	8	14	47	116	4	4	6	22
Cantabria	229	2	2	1	52	394	3	3	2	89
Castilla La Mancha	3.180	35	52	56	656	1.565	17	26	28	323
Castilla y León	3.297	98	116	81	562	1.374	41	48	34	234
Cataluña	5.891	8	20	21	1.229	768	1	3	3	160
C. Valenciana	1.670	25	24	29	345	334	5	5	6	69
Extremadura	636	20	25	27	135	595	19	23	25	126
Galicia	805	31	26	24	166	298	11	10	9	62
Madrid	9.796	61	228	288	1.961	1.470	9	34	43	294
Murcia	164	3	2	1	47	110	2	1	1	31
Navarra	633	24	25	17	116	968	37	38	26	177
País Vasco	1.974	28	31	53	333	894	13	14	24	151
La Rioja	433	8	4	13	97	1.365	25	13	41	306
España	33.171	481	726	785	5.948	705	10	15	17	126

Notas: Datos actualizados el 15 de octubre de 2020. (*) Los fallecidos de los últimos 7 días pueden estar sesgados a la baja debido a retrasos en la comunicación de fallecidos por COVID-19 en algunas CC. AA. (**) periodo de 7 días con un mayor número de fallecidos/mortalidad en cada región.
Fuente: CaixaBank Research, a partir de datos del Ministerio de Sanidad.

Nuevas previsiones de crecimiento del FMI- Octubre 2020

	2020	2021	Acum. 20-21
Economía mundial	-4,4	5,2	0,6
Economías avanzadas	-5,8	3,9	-2,1
EE. UU.	-4,3	3,1	-1,3
Eurozona	-8,3	5,2	-3,5
Alemania	-6,0	4,2	-2,1
Francia	-9,8	6,0	-4,4
Italia	-10,6	5,2	-6,0
Portugal	-10,0	6,5	-4,2
España	-12,8	7,2	-6,5
Japón	-5,3	2,3	-3,1
Reino Unido	-9,8	5,9	-4,5
Economías emergentes y en desarrollo	-3,3	6,0	2,5
China	1,9	8,2	10,3
India	-10,3	8,8	-2,4
Brasil	-5,8	2,8	-3,2
México	-9,0	3,5	-5,8
Rusia	-4,1	2,8	-1,4

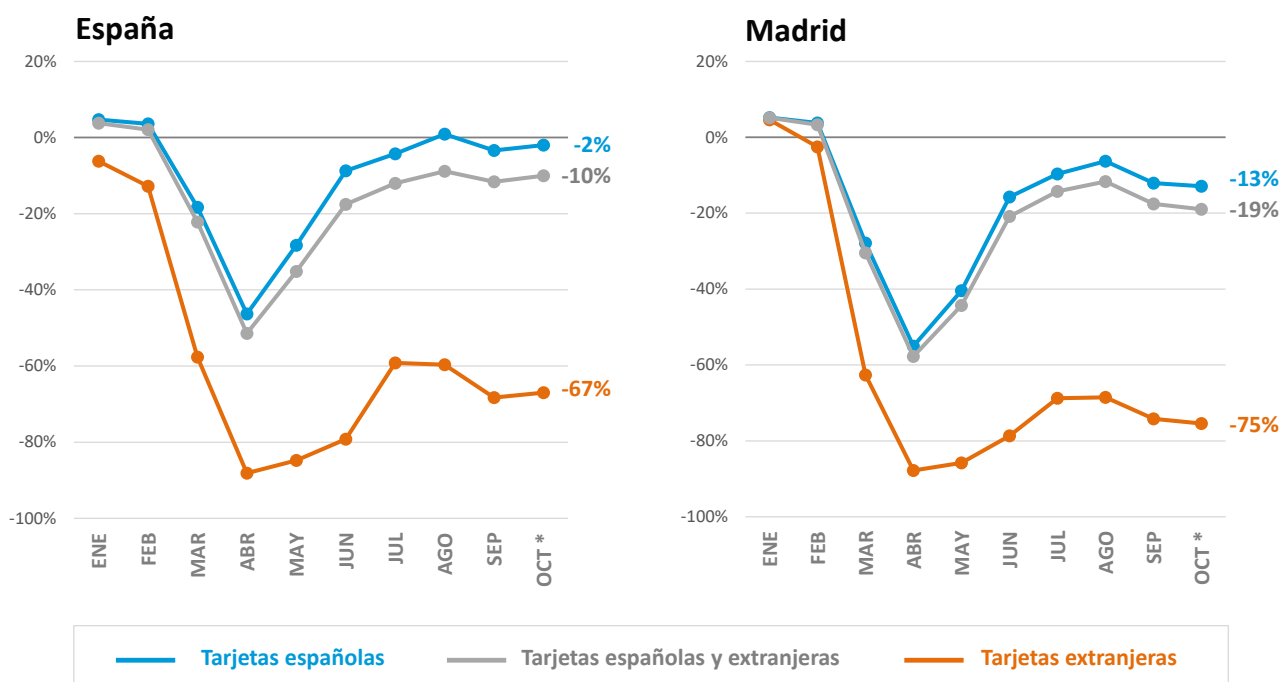
Fuente: CaixaBank Research, a partir de datos del FMI (WEO, oct. 2020).

Previsiones analistas para la Economía española

PIB (Δ %)	2020	2021	Acum. 20-21
Gobierno – incl. NGEU	-11,2	9,8	-2,5
Banco Santander	-10,0	7,9	-2,9
Banco de España – central, excl. NGEU	-10,5	7,3	-4,0
Gobierno – excl. NGEU	-11,2	7,2	-4,8
CaixaBank Research	-12,5	8,6	-5,0
Barclays	-10,2	5,7	-5,1
BBVA	-11,5	7,0	-5,3
AFI	-12,2	7,7	-5,4
Consensus Bloomberg	-12,0	6,7	-6,1
Funcas	-13,0	7,9	-6,1
Morgan Stanley	-12,4	6,7	-6,5
FMI	-12,8	7,2	-6,6
Banco de España – debilidad, excl. NGEU	-12,6	4,1	-9,0

Evolución de la actividad con tarjetas

Pagos en TPVs y retiradas de efectivo en cajeros. Variación interanual (%)

Nota: (*) Octubre: 2 semanas.

Fuente: CaixaBank Research a partir de datos internos.

"Les claus econòmiques del mes" és una publicació de CaixaBank Research i el Cercle d'Economia que conté informacions i opinions procedents de fonts que considerem fiables. Aquest document té un propòsit merament informatiu, per la qual cosa CaixaBank i el Cercle d'Economia no es responsabilitzen en cap cas de l'ús que se'n pugui fer. Les opinions i les estimacions són pròpies de CaixaBank Research i el Cercle d'Economia, i poden estar subjectes a canvis sense notificació prèvia.